

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Dionysii Carthvsiani, luculenta iuxta ac compendiaria
in Acta apostolorum exegesis siue commentaria**

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Regum. I. continet Cap. XXXI. in quo agitur de gubernatione populi Israel per iudices. De electione Regis Saul, de regimine gestis & morte ipsius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

D. D I O N Y. A R I C K. C A R T.
tuos, & nosse me dignareris?

Reddat tibi dominus pro opere tuo plenam mercedem
ad quem venisti, & sub eius alas confugisti

Sic benedictus qui misertus est tui.

Benedictus sit a domino, quoniam eandem gratia quam
praecepit viuis seruauit & mortuis.

¶ Cap. iij.

¶ Priorem misericordiam posteriore superasti. Scitque
omnis populus qui habitat intra portas urbis meae, mu-
lierem te (s. Ruth) esse virtutis.

¶ Cap. iiij.

Tu meo utere priuilegio, quod me libenter carere, pfitcor
Benedictus dominus qui dedit tibi qui consoletur ani-
mam tuam & enutriat senectutem.

Regum. I. continet Cap. XXXI. in
quo agitur de gubernatione epopuli
Israel per iudices. De electione Re-
gis Saul, de regimine gestis & morte
ipsius.

Caput. I.

Vnde esset Anna amaro anno oravit dominum
flens largiter. Porro Anna loquebatur in
corde suo, tantumque labia illius mouebantur,
& vox penitus non audiebatur.
Vultus illius (s. Annæ) non sunt amplius
in diversa mutati.

¶ Cap. ii.

¶ Exultauit cor meum in domino, &c. (Hoc canticum
Annæ per totum valde notabile est.)

Non est sanctus ut est dominus, &c.

Nolite multiplicare loqui sublimia gloriantes.

Deus scientia deus est, & ipsi preparant cogitationes.

Domini sunt cardines terræ, & posuit super eos orbem.

Dominus iudicabit fines terræ.

Si peccauerit vir in vijs, placari ei potest deus. Si autem

ERITO. EX REG. I

in dominum peccauerit vir, quis orabit pro eo?
Puer Samuel proficiebat atq; crescebat, & placebat tā
deo quam hominibus.
Quicumq; glorificauerit me glorificabo eum ait domi-
nus. Qui autem contemnunt me erunt ignobiles.

Cap. 3.

Loquere domine, quia audit seruus tuus.
Dominus est. Quod bonum est in oculis suis, faciat.

Cap. 4.

Venit deus in castra.

Cap. 5.

Quis poterit stare ante conspectum domini dei san-
cti huius?.

Cap. 6.

Præparate corda vestra domino, & seruite illi soli,
& liberabit vos de manu Philistim.
Ne cesses pro nobis clamare ad dominum deum no-
strum ut saluet nos.

Cap. 9.

Erat Saul vir electus & bonus, & non erat de filiis Is-
rael melior illo (scilicet ante promotionem regni.)

Cap. 10.

Mutaberis in virum alterum. Et immutabit ei (scili-
cet Saul) deus cor aliud.
Stetit Saul in medio populi, & altior fuit vniuerso po-
pulo ab humero & sursum.

Cap. 11.

Cras erit vobis salus, cum incaluerit sol.

Cap. 12.

Nolite recedere a tergo domini, sed seruite domino
in omni corde vestro, & nolite declinare post vanam que
non proderunt vobis quia vana sunt.
Non dereliquerit dominus populum suum, propter no-
men suum magnum.
Absit a me hoc peccatum in domino, ut cessem orare pro
vobis. (Hoc dixit Samuel ad Israel de principatu eius-
tus.

Cap. 13.

D. D I O N . A A R I C K . C A R T .
Stulte fecisti quia non custodisti præcepta domini dei
quæ præcepit tibi.

¶ Cap . xiiij .

Non est dñs difficile salvare in multis vel in paucis .

¶ Cap . xu .

Factum est ybum domini ad Samuelem dicens , Pœ-
nitet me qd constituerim Saul regem , qd dereligit me;
Nōne cum parvulus essem in oculis tuis , caput in tribu-
bus Isrel factus ?

Nunquid vult d omnis holocausta aut victimas , & nō
potius vt obediatur voce domini ?

Melior est enim obedientia quam victimæ , & auscultare
magis quam offerre adipicere arictum . Qm̄ quasi pec-
atum h̄ariolandi ē repugnare , & q̄si scelus idolatriæ
nolle acquiescere .

Pro eo q abiecessi sermonē domini , abiecit te domin⁹.
Porro triumphator in Israel non parcer , & penitidine
non flectetur . Neque enim homo est vt agat peni-
tentiam .

Siccine separat amara mors ?

Veruntamen lugebat Samuel Saulē .

¶ Cap . xv i .

Dixit dominus . Ne respicias vultum eius , neq; altitu-
dinem staturæ eius , quia non iuxta intuitum hominis
ego iudico . Homo enim videt quæ parent , dominus au-
tem intuetur cor .

Erat autem David rufus & pulcher aspectu , decoraque
facie . Respondens unus de pueris Sauli ait . Ec-
ce vidi filium Isai Bethleemitem scientem psallere , & for-
tissimum robore , & virum bellicosum ac prudentem in
ybis , & dñs est cum eo . ¶ Cap . xv ii .

Dixit David . Leonem & vrsum suffocavi & interfeci ,
Dixit David ad Philistæum . Tu venis ad me cum gla-
dio & hasta & clypeo . Ego autem venio ad te in no-
mine domini exercituum , & dabit te dominus in ma-
nu mea . ¶ Cap . xvii j .

Anima Ionathæ colligata est animæ David , & dilexit
eum Ionathas q̄si ziam suā . Et inierunt fœdus Ionathas

E P I T O . E X R E G . I.

& David & exuit Ionathas vestimenta sua & dedit ea
David. Dixit David. Ego sum vir pauper & tenuis .
¶Cap.xx.

Vno tantummodo gradu, ego & mors diuidimur.
De verbo qd loquuti sumus ego & tu, dominus sit in-
ter me & te usque in sempiternum .
¶Cap.xxiij.

Propotius sit mihi dominus, ne mittam manum meam
in Christum de minimis.
Iustior tu es quam ego. Tu enim tribuisti mihi bona,
ego autem reddidi tibi mala . ¶Cap.xxvi.
Nunquid non vir tu es, & qs alius similis tui in Israel?
Si dominus incitat te aduersum me, adolef incensum .
Si autem filii hominum, maledicti sunt in cōspectu dñi.
(verba sunt David ad Saul.)

Dominus retribuet vnicuique secundum iusticiam suā
& fidem. Sicut magnificata est anima tua hodie in o-
culis meis, sic magnificetur anima mea in oculis domi-
ni, & liberet me de omni angustia.

Cap.xxix.

Viuit dominus quia rectus es tu , & bonus in cōspectu
meo, & exitus tuus & introitus tuus tecum, & non in
ueni in te quicquam malum ex die qua venisti ad me us-
que nunc, sed satrapis non places.

Cap.xxx.

Aequa pars erit ascendentis ad prælium , & remanen-
tis ad sarcinas & similiter diuident.

Cap.xxxi.

Arripuit Saul gladium suum & irruit super eum. Quod
cum vidisset armiger eius irruit etiam ipse super gladi-
um suum, & mortuus est cum eo.

¶Regum. II. continet Cap. XXIII.
Et agitur in eo de regimine populi
Israel per regem David, & de factis
per ipsum.

¶Caput primum.

S 5